

Leksjon 2

Samtale

A – Hei Lisa, hvordan går det med deg?

B – Hei Mark, det går fint, takk.
Hvordan har du det?

A – Bare bra, takk.

B – Bor du i Oslo nå?

A – Ja, jeg bor i sentrum på Majorstua .

B – Bor du alene?

A – Nei, jeg er gift og vi har et barn, ei jente.

B – Hva heter hun?

A – Hun heter Martina.

B – Hvor gammel er Martina?

A – Hun er syv år og hun går på grunnskole i Oslo.
Har du barn?

B – Nei, jeg er ikke gift men jeg har en kjæreste.
Nå bor jeg sammen med katten min.

A – Er kjæresten din norsk?

B – Nei, han er halvt polsk og tysk. Han heter Adam.

A – Snakker han norsk?

B – Ja, han snakker litt norsk, men vi snakker tysk sammen. Han går på norskkurs.

A – Så fint, lykke til videre.

B – I like måte.

A – Ha det bra.

B – Ha det.

Ord

alene – samotnie

bare – tylko

barn – dziecko

deg – tobą

din – twój

fint – dobry, świetny

gammel – stary

gift – żonaty, zamężna

grunnskole – szkoła podstawowa

å gå – iść

halv – połowa

hvor – jak, gdzie

hvordan – jak

katt – kot

kjæreste – przyjaciel, partner

litt – mały, mało

lykke til – powodzenia

med – z

men – ale, lecz, aczkolwiek

min – mój

nå – teraz

syv – siedem

tysk – Niemiec, język niemiecki

videre – dalej, i tak dalej

år – rok, rocznik

Lesestykke

Jeg heter Alice Ford. Jeg kommer fra Sydney i Australia. Jeg er trettito år gammel. Jeg er gift med Pedro. Han er italiensk. Vi har tre små barn, ei jente og to gutter. Karina er fire år, Donald er to og et halvt år og Emanuel er tre måneder. Nå bor vi i Bergen, men vi skal flytte til Oslo om ett år. Pedro jobber i en fruktbutikk. Jeg jobber ikke nå. Jeg passer på barna våre. Pedro er veldig flink til å lage pizza. Han lager pizza hver lørdag. Barna gleder seg til lørdagen hele uka. De er veldig glade i pizza. Vi snakker engelsk og litt norsk. Pedro kan også snakke italiensk. Karina og Donald går i barnehage. De snakker ikke norsk, men de liker å leke med andre barn. Jeg er veldig glad i min familie.

Ord

andre – inny, inna, inne
ett – jeden
å flytte – przeprowadzać się
glad – zadowolenie
gutt – chłopak
hele – całość, cały, wszystko
Italiensk – Włoch
jobb – praca
å jobbe – pracować
å lage – przygotowywać, robić
å leke – bawić się
å like – lubić, podobać się
lørdag – sobota
min – mój
måned – miesiąc
oss – nas
å passe – pasować
små – mały
to – dwa
til – do
tre – trzy
uke – tydzień
å vente – czekać
vår – nasz, nasze

Grammatikk

Szyk wyrazów w zdaniu głównym

	1	2	3	4	5
1.	Hun	snakker	norsk.		
2.	Han	er	polsk.		
3.	De	lager	ikke	pizza.	
4.	Nå	bor	vi	i Norge.	
5.	Lusi	bor	ikke	i USA	nå.
6.	Hvor	kommer	du	fra?	
7.	Lager	du	pizza	hjemme?	
8.	Bor	hun	alene	nå?	

Omówienie: W zdaniu 1, 2, 3 podmiot występuje na miejscu pierwszym, natomiast drugie miejsce zajmuje czasownik, który w zdaniach głównych oznajmujących zawsze znajduje się na miejscu drugim. Jest to obowiązująca zasada przy konstrukcji zdań w języku norweskim. Jeżeli miejsce pierwsze jest zajęte, podobnie jak w zdaniu numer 4 podmiot musi zająć miejsce trzecie, gdyż według zasady, drugie miejsce zarezerwowane jest tylko dla czasownika. Natomiast pytania ogólne w języku norweskim tworzymy przesuwając czasownik na pierwsze miejsce przed podmiot. Przykładem są zdania numer 7 i 8. Na pytania tego typu możemy odpowiedzieć twierdząco: **Ja, jeg lager pizza hjemme** - Tak, ja robię pizzę w domu. Gdy pytanie jest szczegółowe, czyli zawierające słowo pytające, wówczas konstrukcja zdania wygląda jak na załączonym zdaniu numer 6.

Negacja w języku norweskim występuje w zdaniu głównym zawsze po czasowniku. np.

Jeg drikker ikke kaffe – Nie piję kawy

Jeg kommer ikke fra Norge – Nie pochodzę z Norwegii

Podsumowanie:

Zasada 1: Czasownik zawsze znajduje się na drugim miejscu w zdaniu.

Zasada 2: Ikke, alltid, aldri, gjerne, zajmują zawsze miejsce po czasowniku w zdaniu głównym

Zasada 3: Miejsce/czas + czasownik + podmiot (przykładem jest zdanie numer 4)

En, Et, Ei – rodzajnik nieokreślony w liczbie pojedynczej i mnogiej

Omówienie: Każdy rzeczownik w języku norweskim wymaga zastosowania odpowiedniego rodzajnika, który występuje w zdaniu w formie nieokreślonej bądź określonej. Występują trzy rodzaje rodzajnika:

- męski: **en** gutt, **en** mann, **en** bil, **en** stol
- żeński: **ei** jente, **ei** lampe, **ei** katt, **ei** veske
- nijaki: **et** barn, **et** hus, **et** bilde, **et** vindu

Rodzajnik nieokreślony znajduje zastosowanie wówczas, gdy rzeczownik odnosi się do osób lub rzeczy pojawiających się w tekście po raz pierwszy, oraz gdy rzeczownik charakteryzuje w zdaniu daną osobę lub przedmiot. np. **Hun er ei pen jente.** (Ona jest ładną dziewczyną). Natomiast jeżeli rzeczownik określa zawód osoby, wówczas nie stosujemy żadnych rodzajników przed wymienionym zawodem. np. **Ala er arbeider.** (Ala jest pracownikiem)

Ustalenie rodzajnika gramatycznego w języku norweskim jest sprawą bardzo skomplikowaną. Dlatego też musimy uczyć się rodzajników łącznie z poszczególnymi rzeczownikami. Pewną regularność wykazują jedynie rzeczowniki żywotne, dla których podobnie jak w języku polskim można określić płeć. np. rodzaj męski: **en gutt**, rodzaj żeński: **ei jente**, rodzaj nijaki: **et barn**.

1. Większość rzeczowników norweskich tworzy nieokreślona formę liczby mnogiej poprzez dodanie końcówki **-er** do rzeczownika. Natomiast jeżeli dany rzeczownik zakończony jest samogłoską jak np. **jente**, wówczas końcówkę w liczbie mnogiej tworzymy poprzez dodanie końcówki **-r**, jak np **jenter**.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony – liczba mnoga
en gutt	flere gutter
en stol (krzesło)	flere stoler
en bil (samochód)	flere biler
en telefon	flere telefoner
ei /en dør (drzwi)	flere dører
ei /en sol (słońce)	flere soler
ei /en veske(torba)	flere vesker
ei /en flaske (butelka)	flere flasker
et vindu (okno)	flere vinduer
et bilde (zdjęcie)	flere bilder
et teppe (dywan)	flere tepper

2. Niektóre rzeczowniki w liczbie mnogiej tworzymy poprzez zmianę samogłoski rdzennej, jak również niektóre z nich otrzymują końcówkę **-e**, zamiast **-er**.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga
en mann (człowiek, mężczyzna)	flere menn
en bror (brat)	flere brødre
en far (ojciec)	flere fedre
ei/ en bok (książka)	flere bøker
ei/ en mor (matka)	flere mødre
ei/ en datter (córka)	flere døtre lub døtrer

3. Rzeczowniki zakończone w liczbie pojedynczej na **-er**, otrzymują w liczbie mnogiej końcówkę **-e**.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga
en lærer (nauczyciel)	flere lærere
en fisker (rybak)	flere fiskere
en arbeider (pracownik)	flere arbeidere

4. Niektóre rzeczowniki zakończone na **-er** i **-el** przyjmują specjalną formę w liczbie mnogiej.

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga
en finger (palec)	flere fingrer
en skulder (ramię)	flere skuldrer
en ankel (kostka u nogi)	flere ankler

5. Rzeczowniki jednosylabowe rodzaju nijakiego nie otrzymują w liczbie mnogiej żadnej końcówki. Regułę tę można również odnieść do niektórych rzeczowników rodzaju męskiego (m. in. rzeczowników niepoliczalnych).

Rodzajnik nieokreślony liczba pojedyncza	Rodzajnik nieokreślony liczba mnoga
en kjeks (herbatnik)	flere kjeks
en feil (błąd)	flere feil
en sko (buty)	flere sko
en meter (metr, jednostka miary)	flere meter
et hus (dom)	flere hus
et barn (dziecko)	flere barn
et slott (zamek, pałac)	flere slott

Uttrykk (Wyrażenia)

Pytanie jak się masz? w języku norweskim można wyrazić na kilka sposobów:

Hvordan går det?

Hvordan har du det?

Hvordan står det til?

Hei! - cześć na przywitanie

God dag! - dzień dobry

Ha det bra! - cześć na pożegnanie

Ha det! - na pożegnanie

Vi snakkes! -(do kolejnej pogawędki)

Vi ses! - do zobaczenia

Spørreord (Słowa pytające)

Hva - co

Hvor - gdzie, skąd

Hvordan - jak

Hvem - kto

Oppgaver

Oppgave 2.1

Wstaw brakujące wyrazy (możliwość powtórzeń niektórych słów).

ha det, jenta, polsk, Polen, hete, bra, snakke, komme, fra, har, veldig, engelsk, bo, kan

A: Hva _____ du?

B: Jeg _____ Ali, og jeg _____ fra Pakistan. Jeg _____ litt norsk.

A: Snakker du _____ også?

B: Nei, dessverre. Jeg _____ ikke.

A: _____ du barn?

B: Ja, jeg har fire barn, to _____ og to gutter.

Du snakker _____ norsk. Hvor _____ du _____?

A: Jer er _____. Jeg er fra _____.

B: _____ du i Oslo?

A: Ja, jeg _____ i sentrum.

B: Hyggelig _____ med deg

A: Like måte. Ha det bra!

B: _____

Oppgave 2.2

Wstaw odpowiedni rodzajnik.

_____ jente

_____ barn

_____ hus

_____ glass

_____ butikk

_____ eple

_____ skole

_____ barnehage

_____ egg

_____ katt

_____ lampe

Oppgave 2.3

Utwórz liczbę mnogą od podanych wyrazów.

et barn –
et glass –
ei jente –
en gutt –
en kjæreste –
en grunnskole –
ei mor –
et hus –
et rom –

Oppgave 2.4

Przetłumacz zdania na język norweski.

Mieszkam sam/a.

Ona ma 20 lat.

My mamy dwoje dzieci, chłopca i dziewczynkę.

Jesteśmy małżeństwem i nie mamy dzieci.

On ma ukochaną osobę.

Ona mówi bardzo dobrze po angielsku i trochę po norwesku.

Ona umie mówić po włosku.

Dzieci uczą się języka norweskiego w przedszkolu.
